

KURJER WILEŃSKI

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Wilno Jagiełłowska 3. Telefony: Redakcji 79, Administracji 99. Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 2 — 3 popoł. Sekretarz redakcji przyjmuje od godz. 1 — 3 popoł. Administracja czynna od godz. 9 — 3 popoł. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Dyrektor wydawnictwa przyjmuje od godz. 1 — 3 popoł. Ogłoszenia są przyjmowane: od godz. 9 — 3 i 7 — 9 wiecz. Konto czekowe P.K.O. № 80.750. Drukarnia — ul. Ś-to Jańska 1, telef. 3-40.

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową 4 zł. Zagranicą 7 zł. CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetryowy przed tekstem 40 gr., w tekście 1, II str.—30 gr., III, IV, V, VI—35 gr., za tekst—15 gr., kronika redakc., komunikaty—70 gr. za mm. jednosp., ogłoszenia mieszkaniowe—80 gr. za wiersz. Do tych cen dolicza się: za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50%, z zastrzeżeniem miejsca 25%, w numerach niedzielnych i świątecznych 25%, zagraniczne 100%, zamiejscowe 25%. Dla poszukujących pracy 30%, zniżki. Za numer dowodowy 20 gr. Układ ogłoszeń 6-cio łamowy, za tekst 10-ciołamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń.

KWESTJA ŻYDOWSKA.

I.

Zamieszczając poniższy artykuł, muśmy zaznaczyć, że żyjemy pewnie w pliwie co do niektórych jego konkluzji. Mianowicie, nie wydaje się nam, aby zastosowanie zasady autonomii kulturalno-personalnej przy regulowaniu kwestii żydowskiej mogło przy dzisiejszym napięciu prądów narodowych dać pożądane wyniki. Autonomia kulturalno-personalna może jeszcze bardziej pogłębić izolowanie się wzajemne społeczeństw narodowych, czego wynikiem może być szereg konfliktów między nimi, jako odrębnymi organizmami, co nie sprzyjałoby, oczywiście, normalizacji wewnętrznych stosunków w państwie. To też ten postulat Sz. autora przy obecnym stanie umysłów społeczeństw zainteresowanych wydaje się nam przedwczesnym. (Red.).

1.

Weszło w modę, że ilekroć ktoś pisze o Żydach, zaczyna od smętnej, lecz jakże słusznej uwagi, że kwestja żydowska jest Polakom obca i nieznaną. Z pewną, lecz niedużą dozą przesady można powiedzieć, że przeciętna znajomość tej sprawy sprowadza się do egzotycznych cech Żydostwa. Jest to więc znajomość od strony bożnic i synagog, chałatów i czyniacych cuda cadyków. Lub też od strony najjaskrawszych zjawisk społecznych i politycznych, więc niezwykłego bogactwa lub szeregającego się komunizmu; zarówno bowiem jedno jak drugie łączy się z polskością z Żydami.

Nie twierdzimy, że niepopularność kwestji żydowskiej wyjaśnia się całkowicie bez reszty jej nieznanością. Bija tu bowiem różne źródła, zlewające się w jeden strumień: odrębność rasowa, różnice religijne, rozbieżność tradycji, kultury w sensie bardzo szerokim, przedewszystkiem zaś różnice psychologiczne, których korzenie tkwią w niedostępnym skrytkach duszy ludzkiej. Z tego strumienia, ujętego w koryto ghett, próbowały czerpać najlepsze serca i umysły Polski w XIX w., z prawdziwym poczuciem sprawiedliwości wnikały w duszę krawca Judki, doszukiwały się sentymentu dla kraju ojczystego w sercu Sruła z Lubartowa, podawały rękę nieszczęsnym pionierom postępu w rodzaju Meira Ezofowicza, usiłowały połączyć Żydów z Polską ogniem.

Ruch ten, raczej zaś odruch, wyjątkowy w atmosferze jawnej i powszechnej niechęci, szerzonej głównie przez publicystykę, cechuje przy dobrej woli patryarchalność pojęć i poglądu na Żydów, swego rodzaju sarmacki humanitaryzm w połączeniu z zasadniczym a głębokim poczuciem wyższości, można powiedzieć społecznej filantropja z lęką w oku. Później i lęki bywały już rzadkością.

Tymczasem sprawa żydowska nabrzmiewa wartościami narodowymi, nie tyle kosztem ile obok czynnika religijnego, dawniej dominującego, i coraz bardziej niezależnie od tego czynnika. Przejście od wieku XIX do XX jest w tym względzie przełomowe i rozstrzygające. Już zdawna będąca w toku europeizacji Żydów natrafia na okres rozwoju idei narodowej, powszechnej i zwycięskiej. Program narodowy Herzla, pojęty jako renesans tradycji, doznał dopływu ideowego od strony mas ludowych i ruchów robotniczych. Ludowa kultura, jak z początku XIX wieku czeska, odegrała tu niezwykle rolę, literatura t. zw. żargonowa i neo-hebrajska, prasa, teatr, sztuka i życie polityczne pogłębiły i umocniły świadomość narodową. Program emancypacji Żydów drogą zupełnego zlania się ich z otoczeniem okazał się zmylnym krzykiem przeszłości pokolenia, które czuło, że przychodzi odbyć nowy odcinek drogi za

innymi narodami, lecz nie umiało jej znaleźć. Samowiedza narodowa, oparta o podniesiony do rzędu świadomości charakter narodowy, łączy co najmniej 39% światowego Żydostwa t. j. 5,5 milionów Żydów, zaliczających się do narodowości żydowskiej według danych statystyków nieżydowskich. Liczbę tę należy zdaniem naszym powiększyć co najmniej o półtora miliona. Wszystkie polityczne kierunki z wyjątkiem asymilacji opierają się na zasadzie narodowej, nie wyłączając na wet komunistów żydowskich w Rosji. Bardzo ciekawa jest z tego względu historia ruchu robotniczego, która dowodzi, że czynnik narodowy nie mógł ulec zlekceważeniu i wziął czasami górę nad tendencją asymilacyjną. Dobrym przykładem jest rozwój żydowskiego ruchu robotniczego w byłej Galicji, który rozpoczął się od żydowskiej sekcji w P. P. S.

2.

W sumieinnym artykule w „Sprawach Narodowościowych” A. Krysiński podaje ogólną liczbę Żydów w świecie na 13 milionów. (Jest ona zresztą z pewnością większa). Z nich połowa mieszka na obszarze, stanowiącym przejście od środkowej do wschodniej Europy, t. j. na pomoście bałtycko-pontyjskim. Pomost ten, łączący szóstą część kontynentu europejskiego, jest klasycznym terenem zasiedlenia żydowskiego. W stosunku do całej ludności osiąga tu Żydzi 7,7%. Politycznie dzieli się ów obszar między Rosję, Polskę, Rumunję, Węgry i Czechosłowację wraz z małą już znacząco pod tym względem organizmami nadbałtyckimi.

Żydzi czescy i węgierscy posiadają dalszorzędne znaczenie zarówno pod względem liczebnym jak przedewszystkiem narodowym. Beźmała 900000 Żydów rumuńskich, trzy miliony rosyjskich, zgórą tyle polskich daje właściwą masę Żydostwa Europy.

Żydostwo łośyjskie, zamknięte hermetycznie w polityczno-gospodarczym systemie Sowietów, niema dziś możliwości oddziaływania na sprawy ogólnon-żydowskie. Tak tedy zpośród trzech państw europejskich, do których sprowadza się właściwa kwestja żydowska, w bieżącej chwili jej punkt ciężkości znajduje się w Polsce.

Rzecz ta ma zasadnicze następstwa polityczne. Światowa kwestja żydowska — jeżeli trafne jest takie jej ujmowanie — jest w znakomitej części kwestja polsko-żydowską. I na odwrót, zagadnienie Żydów polskich wyzerpuje znaczną część ogólnon-światowego problemu żydowskiego.

3.

Kwestja żydowska w Polsce jest zagadnieniem gospodarczym i kulturalnym. W sensie pierwszym jest ona kwestja przemijająca i prędzej czy później przestanie istnieć jako odrębna kwestja ekonomiczna. Tylko w okresie przejściowym wymagają gospodarcze sprawy żydowskie odrębnego ujęcia i metody, pozatem nie przedstawiają one innego problemu aniżeli ogólnon-państwowe sprawy gospodarcze, których żydowskie są częścią. Owo ujęcie winno prowadzić do przebudowy gospodarczej struktury Żydów na najracjonalniejszą dla państwa i Żydów t. j. do produktywizacji elementu żydowskiego.

Podamy kilka cyfr z literatury statystyczno-ekonomicznej, by nie po-przestawać na ogólnikach. W całej Polsce wynosi udział Żydów w rolnictwie 0,9, na Ziemiach Wschodnich 1,1. Natomiast w handlu (wraz z u-

bezpieczeniem) udział Żydów w całej Polsce wynosi 62,6%, na Ziemiach Wschodnich 88,3%. Odsetek Żydów zawodowo czynnych w stosunku do ludności zawodowo czynnej wynosi w całej Polsce 6,8% na Ziemiach Wschodnich 6,1, gdy odsetek ludności żydowskiej wynosi w pierwszym wypadku 9,9%, w drugim zaś 14%. Ilość elementów nieprodukcyjnych wśród Żydów oblicza się w całej Polsce na 15,7%, a na Ziemiach Wschodnich na 33,1%. Z poza tych liczb wyglądają całe miasteczka utrzymujące się z pieniędzy przesyłanych przez krewnych z za oceanu i z filantropji amerykańskiej, lub tak ekscentryczne zjawiska, jak okężni żebracy — przedsiębiorcy, koczujący rokrocznie według planu po szlakach „zarobkowych”, by po „sezonie” wrócić do osiadłego życia. *Nienormalne uwarstwienie zawodowe jest podstawową cechą struktury gospodarczej Żydów polskich.*

Wyraża się ono w wysokim odsetku czynnika zawodowo biernego i jeszcze wyższym udziale w gałęziach produkcyjnych mniej wartościowych (handel) kosztem pozycy pełnowartościowych (praca).

Bardzo pouczające jest poniższe zestawienie, które nietylko wprowadza w statystykę pracy żydowskiej, lecz oświecla w znacznym stopniu przyczyny znikomego udziału Żydów w najpoważniejszych gałęziach produkcji:

Robotników w przemyśle metalurgicznym 44658 — w tem Żydów 34737 w chemicznym 16222 — Żydów 1666; w górnictwie 85351 — Żydów 1548; w przemyśle maszynowym 24929 — Żydów 758; kamień i ziemia 30845 — Żydów 591; gaz i woda 7580 — Żydów 116; w hutnictwie 14472 — Żydów 36.

Ten stan, niezwykle jaskrawy, wyjaśniany pospolicie niechęcią Żydów do pracy fizycznej, należy faktycznie co najmniej w lwiej części uważać za rezultat niedopuszczania ich do klasycznych jej gałęzi. Tak czy owak wymowa tych liczb jest dobitna, jeżeli idzie o rolę pracy fizycznej w strukturze gospodarczej Żydów w Polsce w chwili obecnej i o korektury, których musi się dokonać, jeżeli zasada produktywizacji Żydów ma być zrealizowana.

4.

Dzięki przeciętnej nieznaności spraw żydowskich, pisarze i publicyści różnego autoramentu mogą z łatwością puszczać w obieg tendencyjne twierdzenia i opinie, obliczone na urabianie nastrojów mas. Sądy te, rozpowszechniające się z wielką łatwością, z reguły są pozbawione jakiegokolwiek wartości rzeczowej, niejednokrotnie zaś stanowią żywe zaprzeczenie prawdy naukowej. Do tych „prawd” o Żydach należy teza o ich olbrzymim przyroście naturalnym. Bohdan Wasutyński, gruntowny znawca tych spraw, stwierdza, że od 1857 ustaje szybkość do tego czasu przyrost ludności żydowskiej na ziemiach polskich i że szczególnie zaznacza się to od r. 1897. Wedle Krysińskiego odsetek Żydów maleje rocznie o 0,1 proc. Ubytek Żydów przybrał w szeregu miast gwałtowne rozmiary. W 32 miastach b. Kongresówki spadł stan od roku 1909 do r. 1921 o 20,6 proc. W Brześciu nad Bugiem zmniejszyła się liczba Żydów po wojnie o 15 tysięcy, poważny ubytek wykazują również Grodno, Białystok, Pińsk. Tylko Kielecczyna i Lubelszczyzna odgrywają nadal rolę wyrojojska. Gdyby znajomość ekonomiki i demografji żydowskiej była równie pospolita, jak absurd i brednie szerzone na ten temat, niejedno

twierdzenie, powtarzane jako kanon, odpadłoby jak zeschły liść.

5.

Poruszam tę sprawę z innego jeszcze względu. Osto doktryny politycznej i ideologii, które zmierzają do te-rytorjalnego rozwiązania kwestji żydowskiej, opierają się na wychodźstwie Żydów, które przed wojną było istotnie nasilonie. Niemniej jednak znaczenie emigracji żydowskiej zostało stanowczo przecenione a rola tego zjawiska wyolbrzymiona. To też koncepcje, zbudowane na teorii gospodarczej, która emigrację Żydów uznaje za naczelną zjawisko gospodarcze o charakterze trwałym i masowym, polegają na kruchych podstawach. Spadek populacji, który wraz z podnoszeniem się stopy życiowej będzie coraz wyraźniejszy, oddziałuje decydująco na proces wychodźstwa Żydów, które i bez tego ustępuje miejsca wychodźstwu Włochów, Japończyków, czy niektórych narodów słowiańskich.

Bardzo pouczające dla oceny znaczenia t. zw. palestyńskiego rozwiązania problemu żydowskiego dla Żydostwa polskiego są następujące liczby: W roku 1927 przybyło z Polski do Palestyny 958 osób, w roku 1928 przybyło 394 osób. Natomiast w roku 1927 wyjechało z Palestyny do Polski 2498 osób, w roku 1928 wyjechało 727 osób.

Realne znaczenie Palestyny dla kwestji żydowskiej w Polsce jest bardzo ograniczone i nie nie uprawnia do o-cekowania od przyszłości jakichś poważniejszych zmian w tym względzie. *Sprawa żydowska w Polsce pozostanie w jej granicach.* Polska racja stanu i ekonomiczna musi to zrozumieć, zaś Żydzi polscy wysnuć wszystkie konsekwencje, które stąd wynikają. *Jedynym realnym i uzasadnionym programem Żydostwa narodowego w Polsce jest krajowa ideologia, której pole widzenia, cele i środki działania zamkają się w granicach polskiej rzeczywistości państwowej.*

Dr. Adolf Hirschberg

Rewizyta angielska w Berlinie.

Berlin, 27. 7. (Pat). — Dzisiaj o godz. 8.37 rano przybył do Berlina angielski minister spraw zagranicznych Henderson. Witali go na dworcu minister spraw zagranicznych Cur-tius, podsekretarz stanu Bülow, szef angielski wraz z personelem ambasady.

Na dworcu przybył również ambasador angielski wraz z personelem ambasady.

BERLIN, 27. 7. (Pat). — Angielski premier Mac Donald przyjechał tu dziś o godz. 17.17 kolejną, zaniecha-

Czułe powitania Hendersona w Berlinie.

BERLIN, 27. 7. (Pat). — W czasie powitania angielskiego ministra spraw zagranicznych Hendersona na dworcu w Berlinie wystąpił oddział republikańskiego Reichsbanneru, wznosząc trzy-

Ameryka bada sytuację finansową Niemiec.

BERLIN, 27. 7. (Pat). — W charakterze członków międzynarodowej komisji ekspertów, mającej zająć się zbadaniem sytuacji Niemiec, przybyli w niedzielę do Berlina Vallenberg oraz amerykański doradca Banku An-

Ameryka przeciwko nacjonalistom niemieckim

BERLIN, 27. 7. (Pat). — W ciągu dnia wczorajszego amerykański sekretarz stanu Stimson odbył dłuższą rozmowę z ministrem Reichsweltry Groenerem.

Według informacji kół politycznych, Stimson, wskazując, że rząd Rzeszy dotychczas korzystał zawsze z poparcia Ameryki, — z naciskiem domagał się, aby Niemcy zgodzili się

Tenisowe dżemperki

i pulowery jedwabne i wełniane, najpraktyczniejszą bielizną sportową

POLSKA SKŁADNICA GALANTERYJNA
Franciszka Frlczki
Zamkowa 9, telefon 6-46.

DRUSKIENIKI Z DROJOWISKO POŁOŻONE NAD NIEMNEM

prowadzone przez Departament Służby Zdrowia Min. Spr. Wewn.
na zasadach zdrojowisk państwowych.

KAPIELE SOLANKOWE KWASOWĘGŁOWE BOROWINOWE

NOWE ŹRÓDŁO SOLANKOWE WYSOKIEJ WARTOŚCI HYDROPATJA—ELEKTROTERAPJA—INHALATORJUM

Zakład zaopatrzony we wszystkie nowoczesne urządzenia lecznicze, pozostaje pod stałą opieką Rady Naukowej złożonej z profesorów U. S. B. i lekarzy-konsultantów. — Zakład stosowania słońca, powietrza i ruchu — odpowiada wymaganiom współczesnej nauki i techniki. —

KAPIELE KASKADOWE — JEDYNE W POLSCE.
PLAŻA WZOROWO URZĄDZONA NA WYSPIE NIEMIERSKIEJ.
SPACERY ŁODZIAMI — RYBOŁÓWSTWO — GRZYBOBRANIE
WYCIEKI BLIŻSZE I DALSZE DO MALOWNICZYCH OKOLIC
ROZLEGŁE LASY SOSNOWE, JEZIORA, WZGÓRZA I DOLINY
ZDROWO, PRZESTRONNIE, ZACISZNIE I TANIO!
Sezon trwa od 15-go maja do 30-go września.
Wszelkich informacji bezpłatnie udziela na miejscu i listownie
Komisja Zdrojowa.

Przyjazd do Wilna prezesa Rady Ministrów.

W niedzielę 26 b. m. o godz. 8-ej rano pociągiem pośpiesznym przybył do Wilna w towarzystwie małżonki prezes Rady Ministrów p. A. Prystor. Przyjazd p. premjera nosi charakter ściśle prywatny. Zatrzymał się on w Wilnie w ciągu zaledwie kilku godzin w drodze do swojej posiadłości Borki, gdzie zamierza spędzić urlop wypoczynkowy.

Wysiadającego z wagonu p. premjera powitali na dworcu z ramienia bawiącego w Nowogródku p. wojewody Bezczerwica, naczelnik Hryhorowicz, dyrektor P. K. P. Falkowski, naczelnik wydziału bezpieczeństwa Urzędu Wojewódzkiego p. Bruniewski, podpułkownik Wenda, zastępca starosty grodzkiego pułk. Iwo-Giżycki i inni.

Popierajcie Ligę Morską

Wszystkie pierwotne zamiary przybycia samolotem.

Na powitanie premjera Mac Donald zjawili się kanclerz Bruening, min. Curtius w otoczeniu wyższych urzędników.

Przybył również na dworzec angielski minister spraw zagranicznych Henderson. W pobliżu dworca zebrały się tłumy publiczności. Mac Donald w towarzystwie Brueninga odjechał z dworca otwartym samochodem do hotelu „Kaiserhof”.

W chwili, kiedy Henderson opuszczał dworzec, rozległy się z tłumy okrzyki: „Deutschland erwache”.

Bankructwo Banku Finlandzkiego.

BERLIN, 27. 7. (Pat). — Biuro Wolffa donosi z Helsinków, że rada Banku Suomen Vienti Pankki uchwaliła zawiesić wypłaty z dniem 27 lipca. Bank ten założony został w roku 1920, mając kapitał zakładowy w wysokości 12 milionów marek fińskich.

Popierajcie przemysł krajowy

Giełda warszawska z dn. 27.VII. b.r.

WALUTY I DEWIZY:
Dolary 9,04½ — 9,06½ — 9,02½
Belgia 124,64 — 125,95 — 124,33
Londyn 35 — 34,46 — 34,24
Nowy York 8,928 — 8,948 — 8,908
Paryż 34,99 — 35,03 — 34,90
Praga 28,44½ — 26,51 — 26,38
Szwajcaria 174,00 — 174,43 — 173,57
Włochy 40,75 — 40,87 — 40,63

PAPIERY PROCENTOWE:
5% Konwersyjna 44,50
7% Stabilizacyjna 75,50
10% Kolejowa 104,00
8% L. Z. B. G. K. i B. R., obl. B. G. K. 94,00
Te same 7% 83,25
4½% L. Z. ziemskie 48,75
5% warszawskie 54,00 — 54,25
8% warszawskie 69,75 — 69,50

A K C J E:
Bank Polski —116,00
B. Powszechny Kred. 16,5

WIADOMOSCI Z KOWNA

ZMIANA W INSTRUKCJACH O WEWNĘTRZNYM ŻYCIU W WIEZIENIACH.

Pisma kowieńskie podają, iż w przyszłym miesiącu we wszystkich więzieniach litewskich dotychczasowy regime ma ulec znacznym zmianom. Na mocy tego projektu więźniowie polityczni mają być traktowani z przestępcami kryminalnymi. Poza tem nie można będzie zaopatrywać więźniów w produkty i t. p.

W R. 1930 BAWILO ZAGRANICĄ 13.962 OBYWATELI LITWY.

W ciągu całego roku 1930 zagranicą bawilo ogółem 13.962 obywateli litewskich, a mianowicie: 4.138 osób — w celach handlowych, 1.996 — w celu odbycia kuracji, 1.362 — w celach naukowych, 1.998 — wycieczkowiczów, 713 — w poszukiwaniu zajęcia i 3.755 osób celu wyjazdu zagranicę nie wskazało. Według dokonanych obliczeń wszyscy bawiący zagranicą obywatele Litwy pozostawili tam 12 mil. lit.

WOLDEMARS NIE JEST W STANIE WYNAJAĆ SOBIE OBRONCY.

Niedawno prof. Woldemaras złożył prośbę Sądowi Wojennemu, by wyznaczili mu obrońcę urzędowego, gdyż on sam nie jest w stanie wynająć sobie obrońcy. W związku z tem, Rada adwokacka przysięgłych wyznaczyła na obrońcę Woldemarasa przys. adw. Chorążyckiego.

ŻNIWIARKI

oryginalne MASSEY-HARRIS
z najpraktyczniejszym naoliwianiem na dogodnych warunkach poleca
ZYGMENT NAGRODZKI
Wilno, ulica Zawłana Nr. 11-a
Baranowicz, ul. Senatorska Nr. 13

Bankructwo Banku Finlandzkiego.

BERLIN, 27. 7. (Pat). — Biuro Wolffa donosi z Helsinków, że rada Banku Suomen Vienti Pankki uchwaliła zawiesić wypłaty z dniem 27 lipca. Bank ten założony został w roku 1920, mając kapitał zakładowy w wysokości 12 milionów marek fińskich.

Popierajcie przemysł krajowy

Giełda warszawska z dn. 27.VII. b.r.

WALUTY I DEWIZY:
Dolary 9,04½ — 9,06½ — 9,02½
Belgia 124,64 — 125,95 — 124,33
Londyn 35 — 34,46 — 34,24
Nowy York 8,928 — 8,948 — 8,908
Paryż 34,99 — 35,03 — 34,90
Praga 28,44½ — 26,51 — 26,38
Szwajcaria 174,00 — 174,43 — 173,57
Włochy 40,75 — 40,87 — 40,63

PAPIERY PROCENTOWE:
5% Konwersyjna 44,50
7% Stabilizacyjna 75,50
10% Kolejowa 104,00
8% L. Z. B. G. K. i B. R., obl. B. G. K. 94,00
Te same 7% 83,25
4½% L. Z. ziemskie 48,75
5% warszawskie 54,00 — 54,25
8% warszawskie 69,75 — 69,50

A K C J E:
Bank Polski —116,00
B. Powszechny Kred. 16,5

Listy z Warszawy.

Wrażenia berlińskie. — Wszyscy do Paryża! — Kryzys a zaradność. — Genjusze uliczni. — Zredukowani na rolę! — Kolonizacja a kolonizacja.

— Powiadam państwu — mówi mi znajomy pracownik umysłowy — że w Berlinie wcale się nie widzi oznak tego strasznego, graniczącego z bankrutem, kryzysu, o którym tyle teraz wypisują gazety. Stolica Niemiec żyje wesoło, dobrze je, żłapie piwo, jak za najlepszych czasów, przyzwycię się ubiera... A poza tym nie straciła ze swojej buty. Ma się wrażenie, że to nie wierzyciele Niemcom, ale Niemcy wierzycielom swoim mają ochotę dyktować warunki.

— Skąd pan wie o tem?

— Jakto, skąd?... Przecież dopiero co byłem w Berlinie.

— W Berlinie? A cóż pan tam robił?

— Zatrzymałem się, wracając z Paryża.

Wraca z Paryża. Tych wracających i wybierających się do Paryża mamy dziś w Warszawie setki, jeżeli nie tysiące. Wszyscy oni zdają się, że w Berlinie wcale nie odczuwa się kryzysu, a nie przychodzi im zgoda na myśl, że sami stanowią również dzwony dysonans z tem, co wypisują gazety o ciężkich warunkach bytu inteligencji naszej, o tragicznych skutkach redukcji poborów urzędniczych i ogólnym kryzysie ekonomicznym.

Zdawałoby się, że przy obecnych ciężkich czasach paryska Wystawa Kolonialna niewiele będzie miała gości z Warszawy.

Gdzie tam!... Jadą nietylko ludzie zamożni: bankierzy, przemysłowcy, kamienicznicy, ziemianie; nietylko rejenci, adwokaci, lekarze inżynierowie...

— Mam już paszport do Paryża — chwali się członek orkiestry restauracyjnej.

— Wracam z Paryża — mówi średnio sytuowany urzędnik magistratu.

— Muszę być w Paryżu — postanawia subiekt zwykłego sklepu galanterji.

A wszyscy oni nie przestają pomstować na ciężkie czasy i skarżyć się, że końca z końcem związać nie mogą.

Dziwne. Nieprawdaż?

Ułatwienia i zniżki, udzielane osobom, wybierającym się na Wystawę Kolonialną, niezupełnie nam tłumaczą możliwość tego masowego pędu. Zniżki zniżkami, ale nie kupisz woli za grosz, gdy grozi cię niema. Wyprawa do Paryża dla wielu z tych, co się tam udają, jest niewątpliwie zbytkiem. Jeżeli nań pozwolił sobie mogą, to znaczy, że „rzeczywista rzeczywistość” lepię sobie jakoś radzi z przeżywanym dziś kryzysem, aniżeli sprawa ta wygląda w gazetach i przywrotnych postępowaniach ofiar przesilenia gospodarczego.

I rzeczywicie. Podobnie, jak notoryczny twórca w chwili niebezpieczeństwa zdobywa się często na wybuch szalonej odwagi, tak też ludzie, w czasach normalnych niepomysłowi, niesamodzielni, umiający tylko być na posadzie — nagle jej pozbawieni, nabierają inicjatywy, próbują robić coś bez czujnej komendy.

Nawet nie wszyscy pozbawieni pracy beznadziejnie opuszczają ręce. Na ulicach Warszawy roi się dziś od przepokupionych, handlujących przetrzeźniałymi drobniarzami własnego wyrobu, a często i wynalazku. Nie brak między temi ostatnimi przedmiotów bardzo dowcipnych w pomysłach, wykonanych zrecznie, starannie i rozbudliwych przez publiczność.

Oto przed dworcem Głównym spotykam człowieka, który proponuje mi druciany koszyk do chleba.

— O, niech pan patrzy: tak będzie takka, a tak patera do owoców...

Naciska przedmiot to tu, to tam, i kształt dowolnie się zmienia.

— Co to kosztuje?

— Tylko jeden złoty.

— Dużo pan tego sprzedaje?

— Dużo już dzisiaj. Straciłem zajęcie w fabryce... Człowiek sobie radzi, jak może. Na zapomogi się oglądać?... i! panie. Godzinami stać, grosze dostawać — nie interes. Tylko to najgorzej, że policja pędzi.

W istocie, trudno zrozumieć, jaki ma sens i cel przeganianie tych biedaków z jednego trotuaru na drugi. Bo do tego tylko sprowadzają się represje, wymierzone przeciw ulicznemu handlowi drobiazgow, rekrutującym się w znacznej części z pozbawionych pracy robotników.

Ale nietylko w tej sferze daje się zauważyć wpływ zaradności.

Oto na łamach kilku pism m. in. „Kurjera Wileńskiego” także wystąpił pan Barwicki z projektem osadzenia zredukowanych urzędników na roli. Myśl ta żywa wywołuje dyskusję, z której widać, że śród inteligencji nie brak ludzi zdecydowanych, że prace fizycznej, a zaważ urzędnicy nie wpół im strachu przed samodzielną. Nie tu miejsce, rzecz prosta, przepowiadać, czy i w jakiej formie plan p. Barwickiego da się zrealizować. Niektóre głosy, omawiające sprawę, proponują różne sposoby, zdawałoby się, zupełnie praktyczne i liczące się z rzeczywistością. Znalazł się jeden, który na szczególną zasługę uważa.

Mianowicie, p. J. Lisakowski rzuca myśl, aby państwo zakładało farmy na „odcinkach terytorjalnych, wymagających kolonizacji i wzmocnienia obecności polskiego elementu, świadomości politycznej”. Farmy te byłyby puszczane w dzierżawę b. urzędnikom i w pewnym stopniu zrzeszone. Prowadziłyby np. wspólną orkę traktorami, ogólną młóćkę maszynami obżarodzonymi itd. Projekt ten, nie wątpię, zdobędzie wielu zwolenników.

Jeden szczegół wszakże wywołać musi zastrzeżenie. Oto jego autor radzi wzorować się, przy osadzaniu elementu polskiego, na niemieckiej akcji kolonizacyjnej.

Ducha tej akcji znamy. Znamy nietylko z doświadczeń zaboru Pruskiego, ale i z jej ostatecznych powojennych wyników. Wiemy, że nie najmniejszy gwałt do trumny dawnej polegi Cesarstwa Niemieckiego wbiła właśnie osławiona Komisja Kolonizacyjna. Kto więc doradza zasady jej przejmować, bardzo wątpliwą oddaje przysługę.

Gdy mowa o osadnictwie, warto przypomnieć, że na szpaltach „Kurj. Porannego” czytaliśmy niedawno sprawozdanie z wystawy paryskiej, gdzie autor przeciwstawiał ducha kolonizacji niemieckiej i podnosił sukcesy, jakie pierwszy z nich osiąga. Siłą osadnictwa francuskiego jest to, że tubylcy znajdują w nim swoją własną korzyść: że faktycznie podnosi ono ich kulturę, nie zadając gwałtu kulturze i obyczajom miejscowym.

Benedykt Hertz.

U „fachowców” w robieniu rewolucji.

SANTIAGO DE CHILE, 27. 7. (Pat). — Prezydent republiki Ibanez ustąpił ze swego stanowiska. Władzę prezydenta republiki objął prowizorycznie prezydent sentu Pedro Opazo.

Był prezydent Ibanez zbiegł w niewiadomym kierunku w zamkniętym samochodzie, podczas gdy większe grupy rewolucjonistów przebiegały po ulicach miasta, wznosząc okrzyki: „Śmierć Ibanezowi”, i szukając go, aby wykonać wyrok rewolucji nad upadłym dyktatorem. Naczelny dowódca armji ogłosił, że wojsko oddaje się do dyspozycji rządu prowizorycznego. Poza tym w kraju panuje spokój.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wycieczki paszportów zagranicznych nie dostaną.

WARSAWA, 27. VII. (Pat). Mimo ukazania się w prasie komunikatu Ministerstwa Skarbu, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę nie będą na przyszłość przyznawane wycieczkom zbiorowym, w dalszym ciągu napływają liczne podania różnych towarzystw i stowarzyszeń, zajmujących się organizowaniem takich wycieczek, z prośbą o przyznanie ulgowych paszportów.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu jeszcze raz zawiadamia, że paszporty ulgowe na wyjazd zagranicę będą przyznawane jedynie tylko na indywidualne, należące umotywowane podania zainteresowanych osób, po uprzednim dokładnym zbadaniu stopnia zamożności petentów, celu po dróżki zagranicę, tudzież innych okoliczności, uzasadniających potrzebę przyznania ulgi paszportowej.

